

अस्तात् अस्ताचलात् ॥ १९ ॥ २० ॥ गजोत्तमाः महागजास्तदाः तौ दंडधारत द्वात्रोर्द्विपौ साध्यक्षौ कृतौ छिन्नौ तथा ते पिकताः छिन्नाः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ इति कर्णप० नै० भारतभाव० अष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ ॥ ७३ ॥ प्रत्येति ॥ १ ॥ २ ॥ धुर्यान् श्रेष्ठान् धुर्यगतान् वाहान् वाहादीन् अभिन्नवीराणां चिच्छेदेति द्वयोः संबन्धः ॥ ३ ॥ ४ ॥ वासितार्थे स्त्रीनिमित्तं वासिता करिणी नार्यो

तथार्धचंद्रेण हतं किरीटिना पपात दंडस्य शिरः क्षितिं द्विपात् ॥ सशोणिताद्रौ निपतन्विरेजे दिवाकरोस्तादिव पश्चिमां दिशं ॥ १९ ॥ अथ द्विपं श्वेतवराभ्रसन्निभं दिवाकरांशुप्रतिमैः शरोत्तमैः ॥ विभेदपार्थः सपपातनादयन् हिमाद्रिकूटकुलिशाहतं यथा ॥ २० ॥ ततो परेतत्प्रतिमा गजोत्तमा जिगीषवः संयतिसव्यसाचिना ॥ तथा कृतास्ते च यथैव तौ द्विपौ ततः प्रभग्नं सुमहद्विपोर्बलं ॥ २१ ॥ गजारथाश्वाः पुरुषाश्च संघशः परस्परघ्नाः परिपेतुराहवे ॥ परस्परं प्रस्खलिताः समाहिताभ्रशानि पेतुर्बहुभाषिणो हताः ॥ २२ ॥ अथार्जुनं स्वपरिवार्य सैनिकाः पुरंदरं देवगणा इवाब्रुवन् ॥ अभैष्मयस्मान्मरणादिव प्रजाः सवीरदिष्ट्यानिहतस्त्वयारिपुः ॥ २३ ॥ न चेदरक्षिष्य इमं जनं भयाद्विषद्विरेवं बलिभिः प्रपीडितं ॥ तथा भविष्यद्विषतां प्रमोदनं यथा हतेष्वेहि नोरिसूदन ॥ २४ ॥ इतीव भूयश्च सुहृद्भिरीडितानि शम्यवाचः सुमनास्ततोर्जुनः ॥ यथानुरूपं प्रतिपूज्य तं जनं जगाम संशप्तकसंघहापुनः ॥ २५ ॥ इति श्रीमहाभारते कर्णप० दंडवधेऽष्टादशोऽध्यायः ॥ १८ ॥ ॥ ७३ ॥ संजय उवाच ॥ प्रत्यागत्य पुनर्जिष्णुर्जघ्ने संशप्तकान् बहून् ॥ वक्रातिवक्रगमनादंगारक इव ग्रहः ॥ १ ॥ पार्थबाणहताराजन्नराश्वरथकुंजराः ॥ विचेलुर्बभ्रमुर्नेशुः पेतुर्मल्लुश्च भारत ॥ २ ॥ धुर्यान् धुर्यगतान् सूतान् ध्वजांश्चापानि सायकान् ॥ पाणीन्याणि गतं शस्त्रं बाहून् पिशिरांसि च ॥ ३ ॥ भल्लैः क्षुरैरर्धचंद्रैर्वत्सदंतैश्च पांडवः ॥ चिच्छेदामिन्नवीराणां समरे प्रतियुध्यतां ॥ ४ ॥ वासितार्थे युयुत्सं तो वृषभा वृषभं यथा ॥ निपतंत्यर्जुनं शूराः शतशोथसहस्रशः ॥ ५ ॥ तेषां तस्य च तद्युद्धमभवत्तो महर्षणं ॥ त्रैलोक्यविजये यादृग्दैत्यानां सहवज्रिणा ॥ ६ ॥ तमविध्य त्रिभिर्बाणैर्ददशूकैरिवाहिभिः ॥ उग्रायुधसुतस्तस्य शिरः कायादपाहरन् ॥ ७ ॥ तेर्जुनं सर्वतः क्रुद्धानां नाशस्त्रैर्वीरवृषन् ॥ मरुद्भिः प्रेरिता मेघा हिमवंतमिवोष्णगे ॥ ८ ॥ अस्त्रैस्त्राणिसंवार्य द्विषतां सर्वतोर्जुनः ॥ सम्यगस्तैः शरैः सर्वानहितानहनद्बहून् ॥ ९ ॥ छिन्नत्रिवेणुसंघातान् हताश्वान् पार्थिवसारथीन् ॥ विस्रस्तहस्ततूणीरान् विचक्ररथकेतनान् ॥ १० ॥

वासितं सुरभीकृतेति विश्वः यथा स्वयं वरस्थां स्त्रियं प्राप्नुवन् वृषभाश्च अट्टपाश्च तेषां यूथं वृषभा वृषभं श्रेष्ठं श्रेष्ठयोः धकुलं अहं पूर्विकया निपतति एवं युद्धेऽर्जुनं प्राप्नुं राजान इत्यर्थः वासितं अतिश्रेष्ठं राज्यादिकं वा वस्तु ॥ ५ ॥ ६ ॥ तस्य उपायुधसुतस्य अपाहरदर्जुन इति शेषः ॥ ७ ॥ उष्णगे योष्मे गते सति प्रावृषीत्यर्थः उष्णो योष्मे गतोऽतीतो यत्र स उष्णगः कालविशेष इति विग्रहः ॥ ८ ॥ अस्तैः क्षिमैः ॥ ९ ॥ १० ॥